

Nr 71

Utlåtande i anledning av väckta motioner om pension eller understöd åt vissa personer.

(5:e avd.)

Statsutskottet får härmed avgiva utlåtande i anledning av väckta motioner om beredande av pension eller understöd åt vissa anställningshavare i statens tjänst m. fl.

1:o) **Kontoristen F. V. Andersson** (*förhöjd pension*). I motionen II: 159 hemställer herr *Nyberg*, att riksdagen måtte medgiva kontoristen i kassatjänst vid KA 2 i Karlskrona F. V. Andersson tjänstepensionsrätt med tillämpning av pensionsunderlag i lönegrad Ca 15.

Till stöd för ifrågavarande förslag anföres i motionen följande.

Kontoristen i kassatjänst vid Karlskrona kustartilleriregemente F. V. Andersson har sedan den 13 september 1948 innehaft befattningen som kassör vid kassaavdelning nr 612 hos nämnda regemente. Tjänsten var uppförd i lönegrad Ca 13 t. o. m. den 30 juni 1952. Från den 1 juli 1952 har Andersson varit vikariatslöneförordnad i lönegrad 15 för samma befattning.

Genom riksdagens beslut med anledning av proposition nr 245 till 1952 års riksdag blev samtliga kassörer vid försvarets kassor fr. o. m. den 1 juli 1952 uppflyttade från 13 till 15 lönegraden. På grund av eventuell framtida omorganisation av KA 2:s kassaavdelning blev ifrågavarande befattning ej uppflyttad. Efter en av undertecknad väckt motion vid 1953 års riksdag (II: 14) uttalade emellertid statsutskottet i sitt utlåtande nr 136 vid samma års riksdag, att bl. a. här nämnda befattningshavare borde meddelas vikariatslöneförordnande i lönegrad 15. Genom departementsskrivelse av den 26 juni 1953 blev också detta förordnande meddelat.

Den 30 juni 1955 hade Andersson i tre år uppehållit befattningen som vikariatslöneförordnad i lönegrad 15 under samma förhållanden som de ordinarie kassörerna vid övriga kassaavdelningar. Den 31 augusti 1956 uppnår han föreskriven pensionsålder. Med anledning av detta har Andersson den 23 maj 1955 hos Kungl. Maj:t anhållit om att från den 30 juni 1955 få räkna tjänstepensionsrätt enligt lönegrad 15. Framställningen hade tillstyrkts av chefen för regementet men föranledde icke någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Det förefaller uppenbart, att Andersson kommit i ett sämre läge än innehavare av motsvarande tjänster vid andra regementen på grund av att kassan vid KA 2 varit avsedd att sammanslås med kassan vid Blekinge kustartilleriförsvar. Någon sådan sammanslagning har dock icke kommit till stånd, och den synes, så vitt man kan bedöma, vara ställd på framtiden.

Under sådana förhållanden borde Andersson även i pensionshänseende bli jämställd med motsvarande tjänstemän vid försvarets övriga kassaavdelningar.

Utskottet. Med vitsordande av de i motionen lämnade uppgifterna får utskottet som sin uppfattning uttala, att starka skäl synes tala för att Andersson medgives åtnjuta tjänstepensionsrätt med tillämpning av pensionsunderlag gällande för lönegraden Ca 15, löneklass 18, i vilken lönegrad Andersson jämlikt statsmakternas särskilda beslut innehåft vikariatslöneförordnande alltsedan den 1 juli 1952. Med hänsyn till de säregna förhållanden, som i detta fall kan åberopas till stöd för en sådan åtgärd, synes ett bifall till motionen inte behöva befaras leda till icke önskvärda konsekvenser.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till motionen II: 159, medgiva, att kontoristen i kassatjänst vid Karlskrona kustartilleriregemente F. V. Andersson må åtnjuta tjänstepensionsrätt med tillämpning av pensionsunderlag gällande för 18 löneklassen.

2:o) **Biskopen D. Helander.** I de likalydande motionerna I: 38 och II: 45, väckta den förra av herr *Mogård m. fl.* och den senare av herr *Gustafsson i Bogla m. fl.*, har hemställts, att riksdagen måtte, trots att de formella förutsättningarna härför saknas, besluta att f. d. biskopen Dick Helander tillerkännes biskops förtidspension fr. o. m. den dag, då han blev avsatt från sitt biskopsämbete.

Till stöd för ifrågavarande förslag anföres i motionen I: 38 följande.

Förre biskopen Dick Helander utnämndes 1941 till professor i praktisk teologi vid Uppsala universitet och därefter från och med den 1 januari 1953 till biskop i Strängnäs stift. Från denna befattning blev han avsatt 1954 genom numera lagakraftvunnen dom. Helander dömdes som bekant som författare av anonyma brev till präster i Strängnäs stift.

I vid 1955 års riksdag väckta motioner (I: 245 och II: 377) yrkades, enär brottet var relativt ringa, att Helander måtte tillerkännas förtidspension, som emellertid felaktigt betecknades som professors förtidspension.

Statsutskottet granskade i sitt utlåtande bl. a. frågan, huruvida Helander i egenskap av biskop fyllde de formella förutsättningarna för att erhålla förtidspension, och fann att så icke var förhållandet.

Otvivelaktigt torde domstolsprövningen av Helanders brott ha skett på ett fullt oklanderligt sätt. Emellertid är det en synnerligen allmänt utbredd uppfattning, att förhållandet mellan brott och straff i detta fall, bl. a. på grund av en numera skärpt lagstiftning rörande brott av ämbetsman, antagit en i nyare svensk rättshistoria ganska enastående disproportion.

Över förevarande motioner har, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, *statskontoret* avgivit utlåtande och därvid anført följande.

I utlåtande den 15 mars 1955 till riksdagens statsutskott (statsutsk. utl. nr 87/1955) framhöll *statskontoret* bland annat,

att Helander — enligt för ämbetsverket tillgängliga uppgifter — syntes vara berättigad åtnjuta en årlig tjänstelivränta från och med månaden näst efter den, under vilken han uppnått 65 års ålder, intill den månad han uppnådde 67 års ålder med 10 862 kronor 40 öre samt med 10 242 kronor för tiden därefter,

att han varken som biskop eller professor uppfyllde de formella förutsättningarna för erhållande av förtidspension,

att Kungl. Maj:t genom beslut den 17 september 1954 funnit ett med det förevarande liknande ärende icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd, ehuru sökanden i sistnämnda fall uppfyllde de formella villkoren för erhållande av förtidspension,

att ämbetsverket med hänsyn till det ovan anförda icke funne skäl föreligga för att bevilja Helander andra förmåner än dem som författningsenligt tillkomme honom samt

att ämbetsverket sålunda ansåge de i ärendet väckta motionerna icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Motionerna biföllos icke av riksdagen (rd. skr. nr 228/1955).

Då vad i förevarande motioner anförts icke givit statskontoret anledning frångå sin ovan angivna uppfattning, kan ämbetsverket icke tillstyrka ett tillmötesgående av motionerna.

Utskottet. Då Helanders pensionsfråga nu på nytt dragits under riksdagens prövning, finner utskottet anledning att erinra om att — såsom av den lämnade redogörelsen framgått — Helander inte fyller de formella förutsättningarna för erhållande av förtidspension. Att riksdagen nu skulle, med avsteg från de i pensionsreglementet uppställda villkoren, tillförsäkra Helander en dylik pension finner utskottet inte böra ifrågakomma, helst som anordningen med beviljande av förtidspension åt befattningshavare, vilka fyllt de formella förutsättningarna för erhållande av dylik förmån, hittills begagnats endast med stor restriktivitet. Utskottet kan därför inte tillstyrka motionsyrkandet.

Utskottet vill erinra om att Helander är berättigad att från uppnådd ålder av 65 år utfå årlig tjänstelivränta, av statskontoret beräknad till 10 862 kronor 40 öre resp. efter uppnåendet av 67-årsåldern till 10 242 kronor. Enligt uppgift åtnjuter Helander f. n. visst understöd för bedrivande av forskningsarbete. Det synes utskottet kunna antagas, att Helander även i fortsättningen skall kunna beredas sysselsättning — inom forskningsfacket eller annorledes — i den omfattning att han kan erhålla nöjaktig utkomst intill dess han blir berättigad uppbära den honom tillförsäkrade tjänstelivräntan.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: 38 och II: 45 ej må av riksdagen bifallas.

3:o) **F. d. docenten R. Engländer.** I de likalydande motionerna I: 238 och II: 450, väckta den förra av herr *Sandler* och fru *Hamrin-Thorell* och den senare av herr *Munktell m. fl.*, har hemställts, att riksdagen ville som pension åt f. d. docenten vid Uppsala universitet *Richard Engländer* bevilja en årlig summa av 6 000 kronor.

Till stöd för ifrågavarande förslag anföres i motionen II: 450 följande.

Den 9 maj 1953 anhöll större akademiska konsistoriet i Uppsala hos kanslern för rikets universitet om utverkande av årlig pension åt docenten i musikkforskning vid universitetet, Dr. phil. Richard Engländer, som den 17 februari 1954 skulle fylla 65 år och i samband därmed avgå från sin docentanställning vid universitetet. I anledning av konsistoriets begäran hemställde kanslern i skrivelse den 20 oktober 1953 hos Kungl. Maj:t om beredande av en pension åt Engländer med skäligt belopp. Statskontoret, som efter remiss yttrade sig i frågan, ansåg sig emellertid »med hänsyn till arten och kortvarigheten av Engländers verksamhet vid Uppsala universitet eller eljest i det allmännas tjänst icke kunna understödja framställningen», och den 11 december 1953 fann Kungl. Maj:t denna icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Vid 1954 års riksdag väckte därefter i andra kammaren herr Munktell motion om beredande av pension om 6 000 kronor åt Engländer men statsutskottet fann »sig sakna anledning att intaga någon annan ståndpunkt till Engländers pensionsfråga än den, som innefattas i Kungl. Maj:ts nyligen meddelade avslagsbeslut». Riksdagen följde utskottet.

Under tecknade få härmed på nytt bringa frågan om beredande av pension åt Engländer inför riksdagens prövning. Vi åberopa därvid den motivering, som förebragts i 1954 års motion, men vilja tillägga följande.

Det torde kunna förutsättas att statskontorets negativa utlåtande varit avgörande, när Kungl. Maj:t förklarade sig icke kunna biträda större akademiska konsistoriets i Uppsala och universitetskanslerns hemställan om pension åt Engländer. Det är givetvis riktigt att Engländer jämförelsevis kort tid varit docent vid universitetet; han förordnades till docent i Uppsala 1948, några månader efter det han blivit svensk medborgare. Men vid docentförordnandet hade han bakom sig en lång vetenskaplig verksamhet, som går mycket längre tillbaka än till 1939, då han som flykting kom till Sverige, och som till betydande del redan då rört svensk musikhistoria. Redan 1916 offentliggjorde han i Berlin en doktorsavhandling över Johann Gottlieb Naumann som kompositör av operor. Naumann, som var tysk, inkallades som bekant två gånger av Gustav III för att reorganisera och leda det svenska hovkapellet, och hans verksamhet i Stockholm blev av stor betydelse för höjande av vårt musikliv. På stockholmsoperan uppfördes tre operor, som voro komponerade av honom, däribland hans mästerverk, Gustav Vasa, till vilken Kellgren skrivit texten och som gavs med utomordentlig framgång. Det var alltså till ett viktigt skede i svensk musikhistoria som Engländer anknöt genom att välja Naumann till ämne för sina forskningar. Sitt intresse för svenskt musikliv visade han ytterligare sex år senare genom en ny upplaga av arbetet med vidare bidrag till Dresdens och Stockholms musikhistoria.

I Sverige koncentrerade Engländer sig på Joseph Martin Kraus, den andra centrala gestalten vid Gustav III:s opera och mycket betydande som kompositör. Engländers forskningar över Kraus ha fört till viktiga resultat.

Att vi anhålla om pension åt Engländer oavsett att han endast några år varit svensk statstjänsteman har sin orsak i att det rör sig om en verkligt framstående man, som ägnat arbete och intresse åt svenskt kulturliv redan årtionden innan han på grund av nazistisk förföljelse bosatte sig här. Ytterligt få av de flyktingar undan nazisterna, vilka kommit till Sverige, kunna uppvisa en dylik verksamhet.

Under de år som gått sedan riksdagen avlog motionen om pension åt Engländer har han fortsatt att energiskt verka i musiklivets tjänst, både som lärare vid Uppsala universitet, där han under dessa år givit ett flertal kurser utan ersättning, som utövande musiker och som musikhistorisk för-

fattare. I Verdandis småskriftserie har han publicerat den populärt hållna och mycket intressanta skriften *Modeströmningar och mästare i musiken*. Till Mozartjubileet 1956 har han utgivit i facsimile och kommenterat en kantat av Mozart som i Mozarts egen handskrift förvaras i Uppsala universitetsbibliotek. Denna utgåva blir det otvivelaktigt främsta bidraget från Sverige till Mozartjubileet. I en särskild skrift har han behandlat universitetsbibliotekets Mozartsquisser. Dessa, som kommit till Sverige genom gåva till en svensk diplomat i början av 1800-talet, omfatta utom kantaten skisser till Trollflöjten och utkast till operan Titus och höra till bibliotekets dyrbarheter. För verket *Monumenta Musicae Svecicae* förbereder han utgivandet av symfonier av Kraus. Detta arbete torde föreligga före slutet av innevarande år.

Den betydande verksamhet Engländer fortfarande utövar innebär ytterligare skäl att giva honom ett levebröd.

I fråga om storleken av det belopp som bör beviljas Engländer föreslå vi i likhet med 1954 års motion 6 000 kronor, alltså samma summa som riksdagen anslagit åt doktor Thörnberg.

Över förevarande motioner har, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, *statskontoret* avgivit utlåtande och därvid anfört följande.

Såsom framgår av motionerna, hemställde kanslern för rikets universitet i skrivelse den 20 oktober 1953 hos Kungl. Maj:t om beredande av pension med skäligt belopp åt docenten vid Uppsala universitet R. Engländer. I utlåtande den 13 november 1953 ansåg sig statskontoret med hänsyn till arten och kortvarigheten av Engländers verksamhet vid Uppsala universitet eller eljest i det allmännas tjänst icke kunna understödja framställningen. Genom beslut den 11 december 1953 fann Kungl. Maj:t framställningen icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Vid 1954 års riksdag väcktes motion i andra kammaren om beredande av pension med 6 000 kronor åt Engländer men statsutskottet fann sig, såsom även framhållits i ärendet, sakna anledning att intaga någon annan ståndpunkt till Engländers pensionsfråga än den, som innefattats i Kungl. Maj:ts avslagsbeslut. Riksdagen följde utskottet.

Med hänsyn till det ovan anförda och då — såvitt statskontoret kan finna — sådana ändrade förhållanden, som skulle motivera ett annat ståndpunktstagande till frågan om pension av statsmedel åt Engländer, icke föreligga, anser statskontoret motionerna icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet. I likhet med statskontoret hyser utskottet den uppfattningen, att vad i de nu föreliggande motionerna anförts utöver de i den år 1954 väckta motionen åberopade omständigheterna inte innebär tillräcklig anledning att frångå den ståndpunkt riksdagen nämnda år intog till frågan om pension av statsmedel åt Engländer. Utskottet hemställer alltså,

att motionerna I: 238 och II: 450 ej må av riksdagen bifallas.

4:o) **Förre timpläraren H. Renström**. I motionen II: 157 hemställer herr *Gustafsson* i Stockholm, att riksdagen måtte tillerkänna förre timpläraren Hjalmar Renström ett årligt understöd med belopp, som riksdagen finner skäligt.

Till stöd för ifrågavarande förslag anför motionären följande.

Förre timläraren vid Högalids samrealskola i Stockholm Karl *Hjalmar* Albin Renström, född den 1 mars 1889, har sedan år 1913 varit verksam som tekningslärare vid olika läroanstalter. Med undantag för åren 1934—1938, då han varit tjänstledig på grund av sjukdom, har Renström tjänstgjort som lärare med i medeltal drygt tio veckotimmar. I en år 1955 till Kungl. Maj:t ställd anhållan har Renström ansökt om att komma i åtnjutande av pension. Denna ansökan föranledde ingen annan Kungl. Maj:ts åtgärd än att sökanden tillerkändes ett engångsbelopp av ettusenfemhundra (1 500) kronor.

Kungl. Maj:ts beslut i förevarande angelägenhet är formellt oantastligt. En omräkning av Renströms tjänstgöringstid till heltid ger nämligen vid handen, att denna sammanlagt uppgår till i runt tal 13 år och 3 månader, vilket understiger minimitiden — femton år — som satts som gräns för riksdagens bemyndigande till Kungl. Maj:t att utanordna ersättning från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

Ehuru Renström alltså ej formellt kan göra anspråk på pension, talar starka skäl för att han i någon form tillerkännes understöd från staten för sin osedvanligt långa och väl vitsordade insats i undervisningens tjänst.

Utskottet. Enligt utskottets mening kan i förevarande fall inte åberopas tillräckliga skäl för utverkande av s. k. riksdagspension åt Renström, vars pensionsfråga nyligen prövats av Kungl. Maj:t utan att föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Utskottet hemställer därför,

att motionen II: 157 ej må av riksdagen bifallas.

5:o) **Trädgårdsförmannen vid Linnéträdgården i Uppsala R. Ekbon.** I de likalydande motionerna I: 111 och II: 156, väckta den förra av herr *Osvald* och den senare av herrar *Jacobsson* i Tobo och *Stiernstedt*, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att bevilja trädgårdsförmannen Rickard Ekbon vid Linnéträdgården i Uppsala pension med ett belopp av 8 019 kronor per år.

Till stöd för ifrågavarade förslag anföres i motionen I: 111 följande.

Som en av Uppsalas förnämsta sevärdheter kan man med skäl beteckna den Linnéska trädgården, universitetets tidigare botaniska trädgård, där man lyckats återskapa hela den omgivning, i vilken vår största naturvetenskapsman verkade, och i hans bostadshus inreda ett Linnémuseum helt fyllt med föremål från hans hem. Det torde kunna sägas, att denna anläggning är enastående, icke endast för vårt land, utan även internationellt sett.

Det märkliga är emellertid, att denna är helt en skapelse av ett enskilt sällskap, Svenska Linnésällskapet, vars medlemmar med aldrig slappnande energi om och med stora svårigheter lyckats genomföra uppgiften och under de gångna trettiofem åren, som förflutit sedan trädgården återställdes, hållit anläggningen i stånd. Detta trots att kostnaderna för trädgårdsunderhållet sedan åren före senaste världskriget tre- å fyrfaldigats. Sistlidna års riksdag behjärtade också de svårigheter, sällskapet har att möta, då den biföll ett Kungl. Maj:ts äskande, grundat på en framställning från Uppsala universitet, varigenom ett belopp på 6 000 kronor uppfördes på dess stat

att utgå som bidrag till trädgårdens underhåll. Trädgården, som alltjämt är universitetets egendom, är sedan 1918 genom kanslersbrev upplåten åt sällskapet mot villkor, att en av större akademiska konsistoriet vald medlem ingår i styrelsen med uppgift att övervaka trädgårdens behöriga vård. Uppsala stad, för vars invånare trädgården är en värdefull tillflyktsort, bidrager därjämte till underhållet med motsvarande belopp. Innan dessa bidrag tillkommo, gick verksamheten under en följd av år med förlust, vilken täckts från en reservfond, som numera förbrukats, och även sedan nämnda bidrag beviljats, kan rörelsen väntas medföra underskott, enär ytterligare ökning av kostnaderna för trädgården tillstött.

Trädgården skötes av en fast anställd trädgårdsförman med biträde av en å två trädgårdsarbetare. Såsom trädgårdsförman har alltsedan 1920 tjänstgjort samma person, Rickard Ekbon. Denne, som är född år 1891, har nu nått den ålder, då han bör beredas möjlighet att draga sig tillbaka efter en tjänstetid av 36 år. Men härvid uppstår den svårigheten, att sällskapet icke åger de ekonomiska resurserna för att bereda honom en tryggad ålderdom, om det samtidigt skall kunna bära utgifterna för trädgårdens underhåll.

Ekbons duglighet och energi på den plats han så länge innehaft, vilken med sitt mångsidiga växtbestånd kräver särskilda kunskaper, har från många håll vitsordats och fick ett offentligt erkännande, då kungl. patriotiska sällskapet år 1952 tillerkände honom sin medalj i guld av andra storleken »för förtjänster om trädgårdsodling». Sällskapet har också efter hand uppflyttat honom i löneavseende, så att han nu är jämställd med de vid universitetets botaniska trädgård anställda trädgårdsförmännen, d. v. s. i lönegrad 16.

Därest universitetet haft de ekonomiska möjligheterna att självt underhålla den Linnéska trädgården, skulle Ekbon, om han i så fall varit anställd å dess stat, varit berättigad till vanlig pension. Nu är hans pensionering beroende av ett enskilt, ideellt sällskaps begränsade möjligheter. Sällskapet har visserligen strävat att för framtiden lösa pensionsfrågan genom att börja upplägga en pensionsfond, men fondavsättningen har på grund av det ovannämnda dåliga ekonomiska resultatet av sällskapets verksamhet under en följd av år varit så ringa, att fonden icke har någon betydelse för Ekbons pensionsfråga. Sällskapet hoppas emellertid kunna försäkra Ekbons efterträdare i SPP, varvid fonden skulle kunna underlätta sällskapets premieinbetalningar under de första åren.

Det synes mig emellertid angeläget, att den verkligt framstående arbetsinsats, Ekbon gjort, lönas med en tryggad ålderdom. Jag får därför hemställa, att riksdagen ville bevilja honom pension av samma storlek som trädgårdsförmännens vid universitetets botaniska trädgård eller 8 019 kronor per år.

Över förevarande motioner har, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, *kanslern för rikets universitet* och *statskontoret* avgivet utlåtanden.

Kanslern för rikets universitet har hänvisat till ett av drätselnämnden vid universitetet i Uppsala avgivet yttrande, vari nämnden tillstyrkt att Ekbon måtte tillerkännas den i motionerna föreslagna statspensionen.

Statskontoret har anfört följande.

Av den i motionerna förebragta utredningen framgår, att skötseln av Linnéträdgården i Uppsala allt sedan anläggningens återställande omhän-

derhafts av en enskild organisation — Svenska Linnésällskapet — samt att bidrag av statsmedel till trädgårdens underhåll utgått först från och med innevarande budgetår.

Statskontoret har tidigare i olika sammanhang framhållit, att staten i princip icke bör ikläda sig kostnaderna för pensionering av personer, vilka icke kunna åberopa statlig anställning. Riksdagen har även i dylika fall intagit en mycket restriktiv ståndpunkt. Endast då synnerliga skäl förelegat — såsom att den verksamhet, varom fråga varit, framstått som allmänt gagnelig eller förtjänstfull — har riksdagen beviljat pension åt personer utom statens tjänst. Mot bakgrunden härav kan statskontoret icke finna förutsättningar föreligga för att i särskild ordning bevilja Ekbom pension av statsmedel. Ämbetsverket anser sålunda i ärendet väckta motioner icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet. Såsom statskontoret framhållit, har riksdagen hittills intagit en mycket restriktiv ståndpunkt, då fråga uppkommit om pensionering av personer, vilka icke innehaft någon statlig anställning. Endast i vissa fåtaliga fall, där vederbörandes insatser framstått som allmänt sett särskilt gagneliga eller förtjänstfulla, har pension av statsmedel beviljats; i nämnda fall har det f. ö. regelmässigt rört sig om personer, vilka — till skillnad från Ekbom — över huvud taget inte kunnat åberopa något anställningsförhållande utan utövat en mera fristående ideell eller liknande verksamhet. Redan vid sådant förhållande torde betänkligheter möta mot tanken på att staten här skulle träda emellan. Härtill kommer f. ö. att, såvitt kunnat utrönas, någon framställning om pension åt Ekbom inte gjorts hos Kungl. Maj:t, som torde vara den instans som i första hand bör pröva en pensionsfråga av förevarande slag. Utskottet kan därför inte tillstyrka motionsyrkandet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: 111 och II: 156 ej må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 10 april 1956

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 69.

Reservation

vid punkten 2 (Biskopen D. Helander) av herrar *Näsgård, Rubbestad, Hoppe, Staxäng, Johansson* i Mysinge och *Nelander*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Med beaktande av de i motionerna anförda omständigheterna finner ut-

skottet det vara med billighet förenligt, att Helander tillerkännes ett årligt understöd för tiden intill dess han vid uppnådd ålder av 65 år blir berättigad uppbära tjänstelivränta. Beloppet av denna ersättning synes i nära anknytning till storleken av tjänstelivräntan lämpligen kunna bestämmas till 10 008 kronor för år. Å ersättningen bör inte få åtnjutas några rörliga tilläggsförmåner. Ersättningen bör utgå fr. o. m. den 1 juli innevarande år, vid vilken tidpunkt Helander uppnått 60 års ålder.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i anledning av motionerna I: 38 och II: 45 medgiva, att biskopen D. Helander må fr. o. m. den 1 juli 1956 intill den tidpunkt, då han blir berättigad uppbära tjänstelivränta, från anslaget till Diverse pensioner och understöd m. m. utbekomma en årlig ersättning av 10 008 kronor, varå rörliga tilläggsförmåner ej må utgå.»